

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de lege privind modificarea și completarea
Legii nr.16/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea
Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice, republicată

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Pentru a răspunde necesității privind realizarea dialogului social dintre organizațiile milioanei de pensionari și instituțiile centrale de stat, în martie 2000 Parlamentul a adoptat Legea nr.16 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice (CNPV).

Din Consiliul Național fac parte, conform legii, președinții federațiilor naționale reprezentative ale organizațiilor celor 5 milioane de pensionari (6), secretari de stat din Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Justiției, Ministerul Culturii și Identității Naționale, președinții Casei Naționale de Pensii Publice, Casei Naționale a Asigurărilor de Sănătate, Institutului Național de Statistică, Institutul pentru Cercetare a Calității Vieții al Academiei Românie, precum și Autoritatea Națională pentru Persoane cu Dizabilități, președinții consiliilor județene ale persoanelor vârstnice.

S-a constatat că reglementările prevăzute în Legea nr.16/2000 referitoare la organizarea și funcționarea CNPV sunt eterogene, că legea are multe ambiguități printre care și definirea consiliului, ceea ce împiedică buna sa funcționare.

Astfel, la **Art. 1** se prevede: „se înființează Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, organism autonom, consultativ, de interes public, în scopul instituționalizării dialogului social dintre persoanele vârstnice și autoritățile publice, pentru protecția drepturilor și libertăților acestor persoane”.

Denumirea de **Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice (CNPV)** este improprie deoarece în România nu există organizații ale persoanelor vârstnice, cu atât mai puțin federații ale acestora. În fapt CNPV cât și consiliile județene sunt constituite, conform legii, **exclusiv**, din federații

naționale reprezentative ale organizațiilor pensionarilor, respectiv din organizații județene ale pensionarilor.

Denumirea corectă a CNPV ar trebui să fie: ***Consiliul Național al Organizațiilor Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice***.

La **Art.6** (2) se prevede că președintele și vicepreședinții CNPV se aleg de plen pentru o perioadă de **doi ani**, fără posibilitatea reînnoirii mandatului. Această perioadă s-a dovedit a fi o durată foarte scurtă pentru a asigura implementarea programelor cu o durată mai mare de doi ani. Revenirea la mandatul inițial de patru ani va avea un impact pozitiv în ceea ce privește asigurarea continuității în desfășurarea activităților specifice.

Ambiguu este definită de legea nr.16/2000 și componența Comisiei Permanente a CNPV, care asigură activitatea curentă a acestuia. Pe de o parte, Comisia Permanentă se arată că este **aleasă** de plenul Consiliului (art.17 pct. b), iar pe de altă parte (art.13) se prevede că "*organizațiile centrale reprezentative ale pensionarilor să aibă în mod obligatoriu câte un reprezentant în Comisie*". Respectarea strictă a acestei prevederi ar însemna că în Comisia Permanentă se aleg **doar** reprezentanții autorităților publice, iar în cazul în care numărul organizațiilor naționale reprezentative ale pensionarilor ar egala numărul maxim de membri ai Comisiei Permanente, prevăzut de lege, aceasta ar fi constituită **doar** din organizații de pensionari, ceea ce ar împiedica realizarea dialogului social pentru care a fost înființat *Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice*. Se impune deci, precizarea care sunt autoritățile publice centrale ai căror reprezentanți vor fi membrii în Comisia Permanentă, iar alegerea să se facă doar pentru reprezentanții organizațiilor reprezentative ale pensionarilor.

La **Art. 27** din lege se prevede: „*finanțarea cheltuielilor curente, și de capital ale Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice și ale consiliilor județene ale persoanelor vârstnice, respectiv ale sectoarelor municipiului București, se asigură din donații, sponsorizări, alte activități nonprofit, realizate în condițiile legii, precum și din **transferuri de la bugetul de stat** care se prevăd în bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice*”.

Un raport al Curții de Conturi din 2016 sesizează faptul că transferurile de la bugetul de stat se pot efectua doar către instituții publice, ceea ce Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice nu este, fiind organism autonom de interes public.

La alin. (3) al aceluiași articol, se prevede că „*Ministerul Muncii, în calitate de ordonator principal de credite, **asigură** Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice fondurile pentru decontarea cheltuielilor prevăzute la alin. (2), pe baza documentelor justificative, potrivit legii*”. Din această prevedere, așa cum este formulată, s-a înțeles că Ministerul Muncii și Justiției Sociale

asigură fonduri pentru cheltuieli presupuse ca fiind deja efectuate. Interpretată așa această prevedere face imposibilă funcționarea Consiliului Național și imposibilă funcționarea consiliilor județene, deoarece acestea nu dispun de alte sume în afară celor repartizate din fondul care a fost alocat de la bugetul de stat și, ca urmare, nu pot efectua nici o cheltuială care să fie decontată ulterior.

O formulare care să permită funcționarea acestora ar fi ca sumele întâi să fie repartizate și ulterior cheltuite și apoi decontate pe bază de documente justificative.

În CNPV și în consiliile județene ale persoanelor vârstnice la înființare (în anul 2000) au fost cooptați și reprezentanți ai caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor. Potrivit dispozițiilor cuprinse în: Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiar nebancare, cu modificările și completările ulterioare, în Legea nr. 502/2004 privind organizarea asociațiilor de pensionari și Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, aceste unități **nu sunt organizații de pensionari**, ci organizații prestatoare de servicii, în principal de acordare de împrumuturi pentru pensionari. Similar, există organizații prestatoare de servicii sociale și/sau medicale, mai importante pentru pensionari sau persoane vârstnice decât cele de creditare, care lucrează, ca și casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu forță de muncă salariată și care nu sunt și nu pretind a fi considerate organizații de pensionari (Caritas, Crucea Alb — Galbenă, etc.).

Legea nr. 16/2000, republicată, prevede înființarea de consilii ale pensionarilor și persoanelor vârstnice și în sectoarele municipiului București. Dar, în sectoare **nu** funcționează organizații ale pensionarilor. În capitală funcționează **doar organizații constituite la nivelul capitalei**. Necesitatea intervenției legislative în această problemă este determinată în special pentru a asigura gradul de reprezentativitate la nivel de municipiu și, totodată, pentru a diminua impactul asupra bugetului în ceea ce privește cheltuielile materiale și servicii pentru funcționarea consiliilor sectoarelor municipiului București, precum și cheltuielile de capital pentru dotarea acestora.

Forma actuală a Legii nr. 16/2000, republicată, nu prevede niciun fel de atribuții pentru consiliile județene ale persoanelor vârstnice (CJPV). În lege s-a prevăzut ca aceste consiliile de la nivelul județelor își stabilesc singure atribuții prin regulamente proprii de organizare și funcționare. Considerăm că ar fi necesar ca atribuțiile acestor consilii să fie stabilite prin lege pentru asigurarea unui cadru legislativ predictibil.

De asemenea, textul legii prezintă insuficiențe în ce privește componența consiliilor județene ale persoanelor vârstnice. Au fost cazuri în care au fost aleși președinți ai consiliilor județene lideri ai unor formațiuni politice sau sindicale, fapt care face necesară completarea actualului cadru legal.

Conform prevederilor actuale din Legea 16, consiliile județene ale persoanelor vârstnice funcționează după regulamente de organizare proprii. Pentru unitate în reglementare, considerăm că regulamentele proprii de

organizare și funcționare ale consiliilor județene și al consiliului înființat la nivelul municipiului București trebuie să se subordoneze unui Regulament cadru aprobat de Comisia permanentă a CNPV.

Lipsa definirii unor termeni din actuala formă a Legii nr. 16/2000, a creat ambiguități în aplicarea acesteia și a afectat capacitatea organizațiilor de a-și îndeplini în condiții de eficiență atribuțiile. Ca urmare, trebuie clarificați unii termeni pentru a putea da eficiență legii.

Așa cum prevede legea în forma actuală (**art.22** alin (4)) "*salarizarea angajaților secretariatului tehnic se realizează la nivelul prevăzut de dispozițiile legale pentru aparatul ministerelor*". Se impune să fie precizat ministerul avut în vedere pentru salarizarea angajaților secretariatului tehnic. Deoarece câștigul salarial diferă de la un minister la altul este necesar să se precizeze ministerul luat ca exemplu. În opinia noastră acesta este Ministerul Muncii și Justiției Sociale. Unele prevederi din actuala Lege nr.16 referitoare la secretariatul tehnic al CNPV sunt eronate ceea ce impune reformularea acolo unde este cazul.

2. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de act normativ se propun, în principal, următoarele:

- schimbarea denumirii CNPV;
- eliminarea prevederilor contradictorii privind finanțarea activității CNPV;
- interdicția pentru persoanele care dețin funcții de conducere și în alte structuri decât cele de pensionari (cum ar fi: partide politice, sindicate, organizații profesionale, etc.) sau care sunt reprezentanți ai instituțiilor prestatoare de servicii pentru pensionari (cum ar fi casele de ajutor reciproc sau instituții prestatoare de servicii sociale sau medicale) de a deveni membrii în CNPV;
- stabilirea ca durata mandatului președintelui, vicepreședinților CNPV și a membrilor săi să fie de 4 ani;
- precizarea reprezentanților autorităților publice care fac parte din Comisia Permanentă;
- stabilirea atribuțiilor consiliilor județene ale persoanelor vârstnice, respectiv ale consiliului persoanelor vârstnice al municipiului București;
- definirea termenilor: "organizație de pensionari", "organizație județeană de pensionari" și "federație națională reprezentativă a pensionarilor";
- stabilirea ministerului pentru salarizarea secretariatului tehnic.

Față de cele prezentate a fost elaborat prezentul proiect de lege privind modificarea și completarea Legii nr.16/2000 privind înființarea, organizarea funcționarea Consiliului National al Persoanelor Vârstnice, republicată.

INITIATORI:

Solomon Adrian

VEXLER Silviu

CĂCIUȚ AUREL

CȘEP EVA ANDREA

dep. PSD

dep. Min.

dep. PSD

dep. USMR

